NORAKSTS

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A420709410
AA43-0108-13/14

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2013.gada 28.februārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Vīnkalna,
tiesneses S.Kanenberga un I.Meldere,

piedaloties pieteicējas SIA „*/Nosaukums 1/*" pārstāvim *R.B.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei *D.S.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „*/Nosaukums 1/*" pieteikumu par VID ģenerāldirektora v.i. 2010.gada 9.jūlija lēmuma Nr.22.4.4/35413 atcelšanu, sakarā ar SIA „*/Nosaukums 1/*" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 5.maija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID vai atbildētājs) Nodokļu kontroles pārvaldes Juridisko personu trešā Audita daļa no 2010.gada 14.janvāra līdz 2010.gada 13.aprīlim veica SIA „*/Nosaukums 1/*" (turpmāk – pieteicēja) pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) auditu par laika periodu no 2008.gada 1.aprīļa līdz 2009.gada 30.aprīlim. Pamatojoties uz audita pārskatu Nr.23.9-370, ar VID Nodokļu kontroles pārvaldes trešās Audita daļas galvenās nodokļu inspektores 2010.gada 13.aprīļa lēmumu Nr.23.9/383 (turpmāk – Sākotnējais lēmums) pieteicējai papildu nomaksai budžetā aprēķināts PVN Ls 34 504,76, nokavējuma nauda Ls 6972,40, soda nauda Ls 17 252,42; kā arī samazināta no budžeta atmaksājamā PVN summa par Ls 620,05, par to aprēķinot soda naudu Ls 310,03.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja.

[2] Ar VID ģenerāldirektora v.i. 2010.gada 9.jūlija lēmumu Nr.22.4.4/35413 (turpmāk – Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

Lēmums pamatots šādi.

[2.1] Pieteicēja uzrādīja pārbaudei vairākas SIA „*/Nosaukums 2/*" un SIA „*/Nosaukums 3/*" vārdā noformētas pavadzīmes par šķeldas iegādi, atbilstoši kurām tā atskaitīja priekšnodokli Ls 24 100,42 (2008.gada aprīlis – 2008.gada decembris) un Ls 11 024,39 (2009.gada janvāris – 2009.gada aprīlis).

[2.2] Konstatēts, ka SIA „*/Nosaukums 2/*" un SIA „*/Nosaukums 3/*" nav reģistrētas struktūrvienības pavadzīmēs uzrādītajās adresēs. Visas trīs no pavadzīmēs uzrādītajām adresēm ierakstītas vai nu nepilnīgi, vai nu kļūdaini.

[2.3] Pieteicējas pārstāvis VID paskaidroja, ka 2008.gada 1.oktobrī ar nekustamā īpašuma */adrese 3/* īpašnieku *A.O.* noslēgts līgums par šķeldas pārkraušanu un uzglabāšanu *A.O.* piederošajā laukā. Šis līgums nav nodots pieteicējas grāmatvedībā, kā arī tajā nepareizi norādīts nekustamā īpašuma nosaukums */adrese 3/* (bija jābūt – */adrese 3/*).

[2.4] Darījumu partneru – uzņēmumu amatpersonas noliedz darījumus ar pieteicēju (tostarp arī par pieteicējai piederošas šķeldas uzglabāšanu). SIA „*/Nosaukums 2/*" un SIA „*/Nosaukums 3/*" amatpersona *N.T.* nevarēja sniegt VID precīzu informāciju par darījumu apstākļiem, un līdz ar to nav gūts apstiprinājums par šķeldā pārstrādāto kokmateriālu izcelsmi. Saskaņā ar VID informāciju SIA „*/Nosaukums 2/*" un SIA „*/Nosaukums 3/*" nav nepieciešamās materiāli tehniskās bāzes pavadzīmēs attiecīgo darbu veikšanai.

[2.5] Šo abu uzņēmumu reģistrētie darbības veidi neatbilst pavadzīmēs norādītajiem darījumiem. Tā kā uzņēmumi neatradās juridiskajā adresē, tie izslēgti no VID ar PVN apliekamo personu reģistra. Ievērojot to, ka nav gūts apstiprinājums pieteicējas darījumiem ar SIA „*/Nosaukums 2/*" un SIA „*/Nosaukums 3/*", to faktiskai esamībai, VID ir pamats apšaubīt pavadzīmēs norādītās ziņas. Iegūtie pierādījumi liecina par to, ka pieteicēja faktiski nav saņēmusi pavadzīmēs norādītās preces no SIA „*/Nosaukums 2/*" un SIA „*/Nosaukums 3/*". Preču pavadzīmes satur nepatiesu informāciju, tās nav izmantojamas kā attaisnojuma dokumenti ierakstu veikšanai grāmatvedības reģistros, un pieteicēja nebija tiesīga atskaitīt priekšnodokli.

[2.6] VID iesniegtajos zvērinātu tiesu izpildītāju sastādītajos aktos iekļautā informācija neapstiprina pieteicējas darījumu ar SIA „*/Nosaukums 2/*" un SIA „*/Nosaukums 3/*" faktisko esamību, jo tajos minēta vienīgi zvērinātiem tiesu izpildītājiem uzrādītajos līgumos norādītā informācija un attiecīgo adrešu vizuālā apskate.

[3] Pieteikumā norādīts, ka pieteicējas ieskatā VID nav noskaidrojis būtiskos faktiskos un tiesiskos apstākļus. Pieteicēja iegādājusies un reāli saņēmusi šķeldu no SIA „*/Nosaukums 2/*" un SIA „*/Nosaukums 3/*" pavadzīmēs norādītajās vietās, kā arī šķelda realizēta SIA „*/Nosaukums 4/*". Rēķini noformēti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un atbilst faktiski notikušiem

darījumiem. Tas, ka atsevišķos rēķinos preču izsniegšanas un saņemšanas adrese norādīta kļūdaini, nevar ierobežot pieteicējas tiesības atskaitīt priekšnodokli.

[4] Paskaidrojumos Administratīvajai rajona tiesai atbildētājs norāda, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms, pamatojoties uz Lēmumā minēto.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 5.maija spriedumu pieteikums noraidīts. Spriedums pamatots šādi.

[5.1] Nav strīda par to, ka SIA „*/Nosaukums 2/*" vārdā 2008.gada 18.aprīlī izrakstīto pavadzīmi ADB 827190 un SIA „*/Nosaukums 3/*" vārdā izrakstītās pavadzīmes (2008.gada 15.maija ACZ 494680, 10.jūnija ACZ 494682, 25.jūlija ACZ 494692, 27.augusta ADS 613727, 24.septembra ADS 613761, 27.oktobra ADS 613764, 28.oktobra ADS 613765, 29.oktobra ADS 613771, 5.novembra ADS 613785, 10.novembra ADS 613786, 2.decembra ADS 613822, 11.decembra ADS 613823; 2009.gada 14.janvāra AEK 171127, 16.janvāra AEK 171128, 4.februāra AEK 171162, 9.februāra AEK 171163, 9.marta AEK 171199 un AEK 171200, 7.aprīļa AEP 524662) pieteicēja ir apmaksājusi, bet rēķinos norādīto PVN summu pieteicēja ir atskaitījusi kā priekšnodokli attiecīgajās PVN deklarācijās. Uz darījumu veikšanas brīdi pieteicēja un darījumu partneri bijuši reģistrēti VID ar PVN apliekamo personu reģistrā.

Atbilstoši lietā esošajiem pierādījumiem tiesai ir jāpārbauda, vai izskatāmajā gadījumā ir izpildīti visi minētie priekšnoteikumi, tostarp, vai pieteicējas uzrādītie darījumi ar SIA „*/Nosaukums 2/*" un SIA „*/Nosaukums 3/*" ir reāli notikuši. Tiesa uzskatījusi, ka VID ieguvis tādus pierādījumus, kas ļauj apšaubīt SIA „*/Nosaukums 2/*" un SIA „*/Nosaukums 3/*" vārdā izrakstītajos rēķinos ietvertās ziņas.

[5.2] SIA „*/Nosaukums 2/*" vārdā 2008.gada 18.aprīlī izrakstītajā pavadzīmē ADB 827190 kā piegādes adrese norādīta */adrese 1/*.

SIA „*/Nosaukums 3/*" vārdā noformētajā 2008.gada 15.maija pavadzīmē ACZ 494680, 10.jūnija pavadzīmē ACZ 494682, 25.jūlija pavadzīmē ACZ 494692, 27.augusta pavadzīmē ADS 613727, 24.septembra pavadzīmē ADS 613761, 27.oktobra pavadzīmē ADS 613764, 5.novembra pavadzīmē ADS 613785, 11.decembra pavadzīmē ADS 613823 un 2009.gada 14.janvāra pavadzīmē AEK 171127, 7.aprīļa pavadzīmē AEP 524662, 9.marta pavadzīmē AEK 171199, 9.februāra pavadzīmē AEK 171163 kā preču izsniegšanas un saņemšanas adrese norādīta */adrese 1/*.

SIA „*/Nosaukums 3/*" vārdā noformētajā 2008.gada 28.oktobra pavadzīmē ADS 613765, 2008.gada 10.novembra pavadzīmē ADS 613786, 2008.gada 2.decembra pavadzīmē ADS 613822 un 2009.gada 9.marta pavadzīmē AEK 171200, 2009.gada 16.janvāra pavadzīmē AEK 171128, 2009.gada 4.februāra pavadzīmē AEK 171162 kā preču izsniegšanas un saņemšanas adrese norādīta Laubere, Ogres novads.

Savukārt SIA „*/Nosaukums 3/*" vārdā noformētajā 2008.gada 29.oktobra pavadzīmē ADS 613771 kā preču izsniegšanas un saņemšanas adrese norādīta */adrese 2/*.

Pēc VID rīcībā esošās informācijas adrese */adrese 1/* faktiski neeksistē. VID veicis apsekošanu adresēs – */adrese 1/*; */adrese 2/* un */adrese 3/*, un konstatēts, ka adresē */adrese 3/* atrodas SIA „*/Nosaukums 5/*" reģistrēta struktūrvienība – kokzāģētava. Kokzāģētavas darbu vadītājs VID amatpersonai paskaidrojis, ka 2008. un 2009.gadā kā zāģēšanas blakus produkts bijusi šāļu malka, bet 2010.gadā arī kurināmā šķelda, kuru galvenokārt realizējis SIA „*/Nosaukums 14/*"; tehnoloģiskā šķelda šajā adresē nav uzglabāta un realizēta; kā arī teritorija nav piemērota tāda daudzuma šķeldas uzglabāšanai; par darījumiem ar pieteicēju un SIA „*/Nosaukums 3/*" neko nezina.

2010.gada 4.martā pieteicējas valdes loceklis *G.D.* VID sniedzis paskaidrojumu, kurā apstiprināja, ka šķeldas iegādes adreses ir */adrese 1/, /adrese 2/*, kā arī precizēja, ka šķeldas izkraušanas vieta Lauberes pagastā ir adresē */adrese 3/*.

Savukārt 2010.gada 16.martā *G.D.* VID norādījis, ka pavadzīmēs pieļautas drukas kļūdas un kā darījuma veikšanas adreses norādījis – */adrese 1/, /adrese 2/* un */adrese 3/*.

2010.gada 24.martā SIA „*/Nosaukums 5/*" amatpersona sniegusi paskaidrojumus, ka uzņēmumam ir noslēgts patapinājuma līgums par fermas */adrese 3/* un zemes nodošanu lietošanā SIA „*/Nosaukums 5/*" kokmateriālu pārstrādei; ar pieteicēju uzņēmums nav veicis darījumus un teritorijā pieteicējai piederoša šķelda nav uzglabāta.

2010.gada 26.martā nodokļu administrācija veikusi apsekošanu pēc adreses: */adrese 1/*, un konstatēts, ka minētajā adresē atrodas SIA „*/Nosaukums 6/*" struktūrvienība – kokzāģētava; minētās komercsabiedrības direktors VID amatpersonai paskaidrojis, ka par pieteicēju neko nezina; darījumi ar pieteicēju nav veikti.

SIA „*/Nosaukums 6/*" amatpersona 2010.gada 9.aprīlī sniegusi paskaidrojumu, ka uzņēmumam ir noslēgts nomas līgums par telpu nomu adresē */adrese 1/*, apakšnomas līgumi nav noslēgti; paskaidrots, ka SIA „*/Nosaukums 6/*" ražošanas procesā tiek iegūta šķelda, bet tā tiek realizēta bez pārvietojuma, šķelda tiek realizēta SIA „*/Nosaukums 7/*", SIA „*/Nosaukums 8/*", SIA „*/Nosaukums 9/*", SIA „*/Nosaukums 10/*", SIA „*/Nosaukums 11/*", SIA „*/Nosaukums 12/*"; uzņēmuma piederošā teritorija ir piemērota šķeldas uzglabāšanai un realizēšanai; par darījumiem ar pieteicēju neko nezina.

Arī apsekošanā pēc adreses: */adrese 2/*, VID konstatējis, ka tur atrodas biroja telpas, bet komercsabiedrības valdes loceklis sniedzis paskaidrojumu, ka par darījumiem ar pieteicēju neko nezina, ka darījumi ar pieteicēju nav veikti, līgumi nav noslēgti.

Izvērtējot minētos apstākļus, tiesa atzinusi, ka nodokļu administrācijai bija pietiekams pamats apšaubīt SIA „*/Nosaukums 2/*" un SIA „*/Nosaukums 3/*" vārdā izrakstītajos rēķinos ietvertās ziņas.

[5.3] Pieteicēja VID iesniegusi 2008.gada 1.oktobra nomas līgumu Nr.01/10, ar kuru zemes īpašnieks *A.O.* līdz 2009.gada 1.jūnijam bez atlīdzības nodod pieteicējai lietošanā zemi, kas atrodas */adrese 3/*; īpašuma izmantošanas

mērķis – preces uzglabāšana un pārkraušana. Līgumā nav norādīta lietošanā nododamās zemes platība.

2010.gada 12.aprīlī VID veicis nekustamā īpašuma */adrese 3/* apsekošanu, un konstatēts, ka minētajā adresē atrodas dzīvojamā māja un zeme; lauks, uz kura it kā tikusi pārkrauta šķelda, pēdējo reizi ticis uzarts 2009.gada pavasarī; uz apsekošanas brīdi nekas neliecināja par šķeldas esamību (uzglabāšanu); pārējā zeme tiek iznomāta lauksaimniecības darbībai zemnieku saimniecībai „*/Nosaukums 13/*".

Zemes īpašnieks *A.O.* VID sniedzis paskaidrojumu, ka šķelda tikusi glabāta uz lauka (1,2 ha); šķeldošana uz vietas nav veikta un ar citiem uzņēmumiem nekādas darbības nav veiktas, kā arī nav noslēgti līgumi. Šķeldas iekraušanas un izkraušanas darbos ticis izmantots frontālais iekrāvējs, šķelda pārvadāta ar traktoriem un smagajām automašīnām.

2010.gada 12.aprīlī SIA „*/Nosaukums 2/*" un SIA „*/Nosaukums 3/*" amatpersona *N.T.* VID sniedzis paskaidrojumu, ka kokmateriāli šķeldošanai iepirkti no uzņēmumiem, taču nav varējis nosaukt konkrētus uzņēmumus, no kuriem kokmateriāli tikuši iepirkti. Tehnika šķeldas izvešanai un atvešanai organizēta no vietējiem iedzīvotājiem (nenorādot konkrēti – no kuriem); šķelda vesta ar pašizgāzējiem un traktoriem, jo konteineru vedēji attiecīgajās adresēs nav varējuši piekļūt; šķelda uzglabāta Lauberē privātmājas teritorijā un Kuldīgā rūpnīcas teritorijā.

Izvērtējot minētos dokumentus kopsakarā ar darījumu dokumentos uzrādīto darījumu apjomu, tiesa atzinusi, ka *A.O.* un *N.T.* paskaidrojumi ir ļoti vispārīgi, tie nesniedz konkrētu un precīzu informāciju par veiktajiem darījumiem, tostarp arī par šķeldā pārstrādāto kokmateriālu izcelsmi. Savukārt pieteicējas iesniegtais 2008.gada 1.oktobra nomas līgums Nr.01/10 pats par sevi neapstiprina to, ka darījumi ir faktiski notikuši.

VID ir centies iegūt pierādījumus par darījumiem ar pieteicēju no SIA „*/Nosaukums 3/*", taču uzņēmums uz VID pieprasījumiem sniegt informāciju nav atbildējis.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzinusi, ka nodokļu administrācijai bija pietiekams pamats apšaubīt iepriekš minētajos rēķinos ietvertās ziņas.

[5.4] Pieteicējas līgumi ar SIA „*/Nosaukums 3/*" par preces (šķeldas) iegādi laika periodā no 2008.gada aprīļa līdz 2008.gada decembrim un līgums ar SIA „*/Nosaukums 2/*" par šķeldas iegādi tiesai nav iesniegti.

Savukārt pārbaudot 2009.gada 6.janvāra līgumu Nr.G-1/01/2009, kurš noslēgts starp pieteicēju un SIA „*/Nosaukums 3/*" par tehnoloģiskās šķeldas pārdošanu un piegādi, tiesa secinājusi, ka līgums ir vispārīgs, tajā nav norādīts ne preces daudzums, ne cena, ne arī preces iegādes vietas adrese. Līgumā nav atrunāts, kas nodrošina šķeldas izkraušanas un iekraušanas darbus.

SIA „*/Nosaukums 2/*" kā sabiedrības amatpersona no 2007.gada 18.jūnija līdz 2010.gada 10.janvārim un SIA „*/Nosaukums 3/*" kā sabiedrības amatpersona no 2006.gada 18.jūlija līdz 2010.gada 17.janvārim bija reģistrēts *N.T.*

Atbilstoši VID rīcībā esošajai informācijai preču piegādes adresēs minētajām komercsabiedrībām nav reģistrētas struktūrvienības.

SIA „*/Nosaukums 2/*” reģistrētais darbības veids ir dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība, frizieru un skaistumkopšanas pakalpojumi, elektronisko ierīču, telekomunikāciju iekārtu un to daļu vairumtirdzniecība.

SIA „*/Nosaukums 3/*” reģistrētais darbības veids ir ēku vispārējā būvniecība, jumta konstrukciju un segumu izveidošana, jumta segumu uzklāšana.

Pēc VID rīcībā esošās informācijas abiem minētajiem uzņēmumiem nav nepieciešamās materiāli tehniskās bāzes pavadzīmēs norādīto darbu veikšanai (šķeldas iekraušanai, izkraušanai un pārvadāšanai).

Līdz ar to secināms, ka uzņēmumu reģistrētie darbības veidi neatbilst pavadzīmēs ietvertajām ziņām, kā arī nav zināms, kādā veidā un ar kādiem resursiem varēja tikt nodrošināta uzrādīto darījumu norise.

Nodokļu administrācija arī konstatējusi, ka SIA „*/Nosaukums 2/*” un SIA „*/Nosaukums 3/*” juridiskajā adresē neatrodas, tādēļ SIA „*/Nosaukums 2/*” 2008.gada 2.jūlijā, bet SIA „*/Nosaukums 3/*” 2010.gada 18.maijā izslēgtas no VID ar PVN apliekamo personu reģistra.

Rezumējot visu minēto, tiesa secinājusi, ka VID bija pamats uzskatīt, ka SIA „*/Nosaukums 2/*” un SIA „*/Nosaukums 3/*” vārdā izrakstītajos rēķinos ietvertās ziņas neatbilst faktiski notikušiem darījumiem.

[5.5] Attiecībā par pieteicējas iesniegtajiem zvērinātu tiesu izpildītāju aktiem tiesa norādījusi, ka šādi akti varētu kalpot par objektīvi pārbaudāmiem pierādījumiem lietā gadījumā, ja zvērināts tiesu izpildītājs būtu bijis klāt darījumu veikšanas brīdī. Lietā nepastāv strīds par to, ka pieteicējas iesniegtie dokumenti nav sastādīti darījumu veikšanas laikā un aktos norādītie zvērinātie tiesu izpildītāji nav bijuši klāt darījumu veikšanas brīdī. Tādējādi zvērinātu tiesu izpildītāju aktos iekļautā informācija neapstiprina pieteicējas darījumu ar SIA „*/Nosaukums 2/*” un SIA „*/Nosaukums 3/*” faktisko esamību, un līdz ar to minētie dokumenti nevar kalpot par objektīvi pārbaudāmiem pierādījumiem izskatāmajā lietā.

[5.6] VID ir tiesības sekot līdzi nodokļu maksātāju finansiālajai darbībai, kā arī izvērtēt nodokļu maksātāju veiktos darījumus. Tas vien, ka uzņēmums ticis reģistrēts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un ticis iekļauts VID ar PVN apliekamo personu reģistrā, vēl pats par sevi nepierāda faktu, ka patiešām ir noticis konkrēts darījums ar rēķinā norādīto personu. Gadījumā, ja nodokļu administrācijai rodas pamatotas šaubas par nodokļu maksātāja uzrādītajiem darījumiem, tad nodokļu maksātāja pienākums ir iesniegt VID objektīvi pārbaudāmus pierādījumus, kas apstiprina iebildumu pamatotību. Pieteicēja tādus pierādījumus nav iesniegusi, līdz ar to tiesai nav iespējas tos izvērtēt.

[5.7] Uzņēmuma grāmatvedības dokumentos iekļautajām ziņām ir jāatbilst uzņēmuma faktiskajiem darījumiem. Turklāt uzņēmuma grāmatvedība jākārto tā, lai nodokļu administrācijas amatpersonas objektīvi varētu izsekot katra darījuma norisi. Tiesa atzinusi, ka minētās prasības pieteicēja nav izpildījusi, jo rēķinos ietvertas nepatiesas ziņas, līdz ar to šādus rēķinus nevar atzīt par darījumu attaisnojuma dokumentiem likuma „Par grāmatvedību” 2. un 7.panta izpratnē, kā to pamatoti ir norādījis atbildētājs Lēmuma pamatojumā.

Līdz ar to tiesa secinājusi, ka VID ir pamatoti noteicis papildus nomaksai budžetā PVN Ls 34 504,76.

[5.8] Ievērojot tiesību normās noteikto, nodokļu administrācija ir pamatoti aprēķinājusi soda naudu Ls 17 252,42 un nokavējuma naudu Ls 6972,40 apmērā, kā arī samazinājusi no budžeta atmaksājamo PVN (par 2008.gada maiju – jūniju un 2009.gada janvāri) Ls 620,05 apmērā un aprēķinājusi soda naudu Ls 310,03 apmērā.

[5.9] Tiesa atzinusi, ka nav konstatējami materiālo vai procesuālo tiesību normu pārkāpumi, kā arī VID veiktajos aprēķinos matemātiskas kļūdas nav konstatējamas. Līdz ar to nav konstatējams tiesisks pamats Lēmuma atcelšanai.

[6] Pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 5.maija spriedumu. Pieteicēja norāda, ka tiesa nav veikusi objektīvu lietas izmeklēšanu. Pieteicēja kā ar PVN apliekama persona bija iegādājusies un reāli saņēmusi no citām ar PVN apliekamajām personām – SIA „*/Nosaukums 2/*" un SIA „*/Nosaukums 3/*" – šķeldu šādās vietās: */adrese 1/, /adrese 3/* un */adrese 2/*. No šīm vietām prece tālāk realizēta ar PVN apliekamajai personai SIA „*/Nosaukums 4/*", radot jaunus ar PVN apliekamus darījumus. Attiecīgie PVN rēķini noformēti likumā noteiktajā kārtībā, t.sk. tajos ietverta likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 8.panta 5.[1]daļā noteiktā informācija, kas atbilst faktiski notikušajiem darījumiem. Lai gan dažos rēķinos preču izsniegšanas un saņemšanas adrese (to minētais likums neparedz norādīt) minēta kļūdaini (nepareizi */iela/*, nevis pareizi */iela/*), tomēr tas ir uzskatāms par formālu trūkumu.

[7] Paskaidrojumos Administratīvajai apgabaltiesai atbildētājs norāda, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota. Tiesa vispusīgi, pilnīgi un objektīvi novērtējusi visus lietā esošos pierādījumus, kā arī pareizi piemērojusi tiesību normas.

[8] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis apelācijas sūdzību un pieteikumu uzturēja uz tajos minētajiem motīviem.

Atbildētāja pārstāve apelācijas sūdzību un pieteikumu neatzina uz Lēmumā minētajiem motīviem.

Motīvu daļa

[9] Noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[10] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta

ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai, to neatkārtojot.

[11] Papildus apgabaltiesa norāda, ka apelācijas sūdzība lietā ir ļoti lakoniska. Tajā pieteicēja vien vispārīgi nepiekrīt pirmās instances tiesas secinātajam, ka strīdus darījumi faktiski nav notikuši. Savukārt apgabaltiesa [10] šiem secinājumiem pilnībā pievienojās.

Apgabaltiesas tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis izteica lūgumu nopratināt lietā SIA „*/Nosaukums 2/*" un SIA „*/Nosaukums 3/*" amatpersonu *N.T.*, SIA „*/Nosaukums 4/*" tagadējo, kā arī strīdus darījumu brīdī bijušo amatpersonu. Apgabaltiesa šo lūgumu noraidīja. SIA „*/Nosaukums 4/*" amatpersona, kura par tādu kļuvusi pēc pārbaudāmā perioda, nevar sniegt ziņas par lietā būtiskajiem pārbaudāmajiem faktiem. Savukārt gan *N.T.*, gan SIA „*/Nosaukums 4/*" pārbaudāmajā periodā bijusī amatpersona *A.V.* ir snieguši paskaidrojumus VID, kas Lēmumā ir ņemti vērā un novērtēti. Minēto personu sniegtās ziņas ir vērstas uz to, ka strīdus darījumi ir notikuši, un ne apgabaltiesai, ne lietas dalībniekiem nebija pamata uzskatīt, ka šīs ziņas lietā tiktu mainītas. Apgabaltiesai arī nav objektīva pamata uzskatīt, un pieteicējas pārstāvis to nevarēja motivēt, ka minētās personas 2013.gadā varēs sniegt ticamāk vērtējamas un detalizētākas ziņas nekā 2010.gadā par 2008.-2009.gada strīdus darījumu niansēm.

Neraugoties uz to, ka minēto personu nopratināšanai tiesas sēdē nav nozīmes lietas iznākumā, apgabaltiesa papildus vērš pieteicējas uzmanību uz pieteicējas pierādīšanas pienākumu un pienākumu piedalīties pierādījumu savākšanā. Kā tas atzīts Satversmes tiesas 2007.gada 11.aprīļa spriedumā lietā Nr.2006-28-01, valsts pārvaldes darbības kontrole notiek divās stadijās – augstākā iestādē un tiesā (*sk. minētā sprieduma 11.punktu*). Efektīva kontrole un nodokļu maksātāja tiesību aizsardzība ir jānodrošina abās stadijās. Apstrīdēšanas stadijā tiek izpildīti divi uzdevumi – persona īsteno savas tiesības, ja uzskata, ka tai nav izdevies tās īstenot sākotnējā iestādē, savukārt valsts pārvalde izmanto iespēju paškontroles ceļā labot savu kļūdu. Tiesas stadijas uzdevums ir dot personai iespēju īstenot savas tiesības, ja valsts iestādē, personasprāt, tas nav bijis iespējams (*sk.: Levits E. Ģenerālklauzulas un iestādes (tiesas) rīcības brīvība. Funkcijas likumā, piemērošana konkrētā gadījumā, kontrole augstākā iestādē un tiesā. // Likums un Tiesības, 2003, Nr. 7, 203.lpp.*). Nodrošinot efektīvu apstrīdēšanas procedūru – proti, ļaujot personai pilnvērtīgi un efektīvi īstenot savas tiesības valsts pārvaldē, – ir iespējams panākt, ka lieta nemaz nenonāk tiesā (*sk. minētā sprieduma 19.2.punktu*).

Likuma „Par nodokļiem un nodevām" 38.pantā noteiktais nodokļu maksātāja pienākums nodrošināt pierādījumus par nodokļu maksājumu lielumu, ja tas nepiekrīt nodokļu administrācijas aprēķinātajam nodokļu maksājumu lielumam, vispirms jau attiecas uz apstrīdēšanas procesu iestādē. Tādējādi jau apstrīdēšanas iesniegumā nodokļu maksātājam ir jānodrošina papildu pierādījumi vai jānorāda uz papildu pierādījumu pārbaudes nepieciešamību. Katrā ziņa šādam pamatojumam ir jābūt pieteikumā tiesai. Konkrētajā gadījumā pieteicēja minēto pienākumu ne apstrīdēšanas procesā, ne tiesvedības laikā

pirmās instances tiesā nav ievērojusi. Kā minēts iepriekš, pat apelācijas sūdzībā pieteicēja nav norādījusi uz nepieciešamību atkārtoti uzklausīt tās personas, kuras VID ir sniegušas ziņas par faktiem, kā arī nav pievienojusi kādus papildu pierādījumus, kuri tiesai būtu no jauna jānovērtē. Arī pirmās instances tiesai pieteicēja nav iesniegusi nevienu papildu pierādījumu, ne arī uz tādiem norādījusi. Tādējādi, izsakot lūgumu par liecinieku nopratināšanu tikai apgabaltiesas tiesas sēdē, pieteicējai bija jāietver īpaši motivēts pamatojums šādam lūgumam, kā arī jānorāda ticams pamatojums savai bezdarbībai attiecībā uz līdzdarbību pierādījumu savākšanā. Šāds nemotivēts pieteicējas lūgums konkrētajā gadījumā apgabaltiesas vērtējumā ir vērsts uz nepamatotu lietas izskatīšanas vilcināšanu, nevis uz objektīvu lietas izskatīšanu.

[12] Par pieteicējas apelācijas sūdzības argumentiem apgabaltiesa norāda, ka tie nav pamatoti.

Pretēji pieteicējas norādītājam, ne Lēmuma, ne arī pirmās instances tiesas sprieduma pamatojums nav balstīts uz to, ka attaisnojuma dokumentos pieļautas kļūdas adresēs. Pirmās instances tiesa lietā, tāpat kā VID Lēmumā, ir pareizi novērtējusi pierādījumus kopumā, argumentējot, kāpēc vieniem pierādījumiem devusi priekšroku iepretim citiem. Līdz ar to pieteicējas arguments, ka tiesa nav veikusi objektīvu lietas izmeklēšanu, nav pamatots.

Faktiski no Lēmuma pamatojuma izriet, ka VID iegūtie un novērtētie pierādījumi kopsakarā un pieteicējas nespēja ticami un dokumentāri pamatot faktisku darījumu ar SIA „*/Nosaukums 2/*" un SIA „*/Nosaukums 3/*" esamību norāda uz pieteicējas darbībām, PVN deklarācijās un grāmatvedības dokumentos iekļaujot nepatiesas ziņas par nenotikušiem darījumiem, kas savukārt norāda uz pieteicējas ļaunprātību attiecībā uz priekšnodokļa atskaitīšanas tiesībām.

Apgabaltiesai no lietā iegūtajiem pierādījumiem nav objektīva pamata atzīt, ka faktiski ir noticis pieteicējas darījums ar PVN apliekamu personu, kā to grāmatvedības dokumentos un PVN deklarācijās atspoguļojusi pieteicēja.

[13] Ņemot vērā minēto, Lēmumā piemērotas pareizas tiesību normas un pamatoti nav piešķirta ticamība pieteicējas iesniegtajiem pierādījumiem un sniegtajām ziņām par strīdus darījumu faktisko norisi. Lēmums ir tiesisks un pamatots, un tā atcelšanai nav pamata.

Apgabaltiesa konstatē, ka PVN soda nauda un nokavējuma nauda pieteicējai piemērota saskaņā ar pareizām tiesību normām. Apgabaltiesa nekonstatē soda naudas nesamērību ar pieteicējas nodokļu pārkāpuma raksturu, kā arī to, ka soda naudas noteikšanā pret pieteicēju būtu pieļauta atšķirīga attieksme kā pret citiem nodokļu maksātājiem lietās ar līdzīgiem apstākļiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Noraidīt SIA „*/Nosaukums 1/*” pieteikumu par VID ģenerāldirektora v.i. 2010.gada 9.jūlija lēmuma Nr.22.4.4/35413 atcelšanu.

Spriedumu viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(personiskais paraksts)*	L.Vīnkalna
Tiesneses	*(personiskais paraksts)*	S.Kanenberga
	(personiskais paraksts)	I.Meldere

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese L.Vīnkalna
Rīgā 2013.gada 28.februārī